

YRKESORGANISASJONENES
SENTRALFORBUND

FD - Forsvarsdepartementet
Avdeling for personell og fellestjenester
Postboks 8126 Dep.
0032 OSLO

FORSVARSDEPARTEMENTET	
SAKNR.: 09/ 00484-89	
06 JAN 2010	
ARKBET:	204.3 - spmp
KASSERES 5 ÅR	
KASSERES 30 ÅR	
BEVARES	

Deres ref.:
2009/00484-45/FD I 4/FRI

Vår ref.:
TJH

Dato:
05.01.2010

Høring – utkast til instruks om sikkerhetstjeneste i Forsvaret

Generelle kommentarer

YS er opptatt av at det legges til rette for en robust og kompetent tjeneste som kan ivareta FSJs ansvar for forebyggende sikkerhet i Forsvaret. Forslaget inneholder mange endringer fra dagens situasjon som er av "administrativ" karakter, samt forslag som YS oppfatter som realitetsendringer og overføring av ansvar fra FOST.

Forsvarets sikkerhetstjeneste (FOST) er den militære tjenesten som på vegne av Forsvarssjefen (FSJ) ivaretar det utøvende ansvar for forebyggende sikkerhetstjeneste i Forsvaret, samt representerer FSJ i nasjonale og internasjonale samarbeidsorganer innen sikkerhetssektoren. FOST er videre underlagt FSJ (utøvd av sjef Forsvarsstaben), og instruks for sjef FOST fastsettes av FSJ. Forslaget etterlater et inntrykk av at Forsvarsdepartementet (FD) har et behov for å styrke kontrollen med hvordan Forsvarssjefen (FSJ) utøver sin rolle som øverste ansvarlig for sikkerheten i Forsvaret. Instruksen griper direkte inn i det ansvar FSJ hittil har hatt for å innrette den militære sikkerhetstjenesten.

Det er FSJ som etatssjef som er ansvarlig for Forsvarets sikkerhetstjeneste. FOST er av FSJ gitt i oppdrag å utøve dette ansvaret, og det må derved også være FSJ som gir oppdrag og fastsetter instruksen for FOST. I den grad FD har behov for å styre denne delen av Forsvarets ansvarsområde, må dette skje gjennom oppdrag og føringer til FSJ, og ikke direkte som føringer (instruks) til FOST.

FD foreslår videre i siste utgave av forslag til "Instruks om sikkerhetstjeneste i Forsvaret" å endre navnet på Forsvarets sikkerhetstjeneste (FOST) tilbake til Forsvarets sikkerhetsavdeling (FSA), uten at dette er begrunnet eller

Besøksadresse:

Brugt. 19

Postadresse:

Postboks 9232

Grønland

0134 Oslo

Org. nr.:

971 454 431

Telefon:

21 01 36 00

Telefaks:

21 01 37 20

omtalt. FOST endret navn fra FSA til FOST så sent som i oktober 2008, med begrunnelse i behovet for å synliggjøre denne som en selvstendig tjeneste med et helhetlig ansvar og som øverste fagmyndighet for sikkerhetstjenesten i Forsvaret. Med mindre det kan vises til nye argumenter eller argumenteres med at ovenstående ikke lenger er gyldig, anbefaler YS at FOST videreføres som navn på Forsvarets sikkerhetstjeneste. En eventuell navneendring bør først komme som en konsekvens av en grundig prosess, hvor alle relevante argumenter er vurdert, herunder alternative betegnelser.

Kommentarer til instruksens paragrafer

§ 2. Definisjoner

YS viser til de innledende kommentarene knyttet til navnet på organisasjonen. FOST bør videreføres som navn med mindre en god og helhetlig prosess leder frem til en mer egnet betegnelse.

§ 3. Organisering og utøvelse av forbyggende sikkerhetstjeneste i Forsvaret

I § 3 er det beskrevet at enhver militære sjef er pliktig til å rapportere direkte til Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM). Dette er etter YSs oppfatning i strid med Sikkerhetsloven, hvor det er virksomhetens leder (FSJ) som har rapporteringsplikt til NSM. Dette ansvaret er av FSJ delegert til FOST. For at FOST skal kunne ivareta sitt ansvar og sin rolle, må Forsvarets militære sjefer rapportere til FOST, slik at de settes i stand til å gjennomføre den helhetlige sikkerhetsvurdering Forsvaret er avhengig av. Innføring av en endret rapporteringspraksis, hvor enhver sjef skal rapportere direkte til NSM, vil etter YSs oppfatning, gjennom ulik praksis og kompetanse, kunne svekke kvaliteten og helheten på rapporteringen og derav trusselbilde.

§ 4. FSA

Instruksen er innenfor denne paragrafen svært detaljert, og griper inn i FSJs ansvarsområde og instruksjonsmyndighet.

§ 7. Sikkerhetsforum(S-forum)

Sikkerhetsforumets rolle og ansvar bør tydeligere beskrives, og ikke ensidig fastsettes av assisterende departementsråd.

§ 8. Tilsynsutvalget for FSA (TFA)

FOST (FSA) er allerede underlagt tilsynsplikt fra NSM og FSJ. Å etablere enda et organ som skal føre tilsyn med FOST oppfattes av YS å være både uhensiktsmessig og arbeidskrevende, og YS har vanskelig for å se hvilken merverdi dette vil gi ift tilsynet med tjenesten.

På samme måte som for Sikkerhetsforumet bør rolle og ansvar for et eventuelt tilsynsorgan være klart beskrevet, og ikke ensidig fastsettes av assisterende departementsråd. YS er videre kritisk til om det vil være

hensiktsmessig at assisterende departementsråd leder både sikkerhetsforumet og tilsynsutvalget.

§ 25 Personvernrådgiver

Denne rollen bør være en aktiv rolle, som til stadighet er på "tilbudssiden" hva gjelder informasjon, råd- og veiledning overfor ansatte.

§ 27 Forslaget om å la sjefen for Etterretningstjenesten "overta" personell fra FSA (§ 27)

YS finner det underlig at Forsvarssjefen ikke gis anledning til selv å prioritere sine ressurser, men at denne myndigheten blir delegert forbi ham.

§ 29. Ansvarsforhold

YS savner en beskrivelse av FSJs (FOST) ansvar og rolle ift militære operasjoner, herunder grensesnitt til relevante samarbeidspartnere.

§ 30. Ansvarsfordeling for CND i Forsvaret

FSJ er som virksomhetsleder ansvarlig for forbyggende sikkerhet i Forsvaret, hvor FOST på vegne av FSJ er ansvarlig for at lover og forskrifter blir fulgt. FD er i sitt forslag til instruks svært detaljert, og gir FSJen uhensiktsmessige føringer ift både ansvar og organisering innenfor den forbyggende sikkerhetstjenesten.

Etter YSs oppfatning bør overvåkning av drift og sikkerhet være adskilt, og ikke ivaretatt av samme organisasjonsledd. Sikkerhetsmessig overvåkning er en operativ funksjon som blant annet understøtter pågående operasjoner i utlandet. Det er avgjørende at denne kapasiteten befinner seg i Forsvarets operative organisasjon, hvor sikkerhetstiltakene begrunnes i både operative og sikkerhetsmessige vurderinger. YS vil derfor på det sterkeste fraråde at den sikkerhetsmessige overvåkingen overføres driftsorganisasjonen.

Konklusjon

Hensikten med instruksjonen er å legge forholdene til rette for utøvelse av effektiv sikkerhetstjeneste i Forsvaret, samtidig som roller og ansvar skal klargjøres. Etter YSs oppfatning er utkastet til instruks uhensiktsmessig detaljert, samtidig som den griper langt inn i Forsvarssjefens ansvar og instruksjonsmyndighet.

YS vil videre understreke behovet for en helhetlig prosess i forbindelse med en eventuell navneendring fra dagens Forsvarets sikkerhetstjeneste (FOST). FOST skiftet navn fra Forsvarets sikkerhetsavdeling for ett år siden, for bedre å synliggjøre sikkerhetstjenestens funksjon og rolle i Forsvaret. YS forutsetter at dette behovet ivaretas i en slik prosess.

YS vil til slutt understreke behovet for at den gjennomgående sikkerhet for Forsvaret og Forsvarets operasjoner ivaretas innenfor den operative delen

av organisasjonen. YS vil på det sterkeste fraråde at den sikkerhetsmessige nettverksovervåkningen overføres driftsorganisasjonen.

Med vennlig hilsen
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund - YS

Tore J. Holme /s/
politisk rådgiver